

עריכת ברית מילה
לתינוקות ומבוגרים
בחדרי ניתוח
בארץ ובעולם

עלוך ברית אבות פרפראות וסיפורים לברית מילה לפי סדר הפרשיות פרשת כי תשא

תשפ"ג

מפעולות הארגון

בדיקת צהבת לתינוקות בבית
במכשיר זהה לבית החולים

עריכת ברית מילה לתינוקות.
ומבוגרים בחדרי ניתוח
בישראל ובמדינת חבר העמים

ניתן להשיג את הספרים
"סדר ליל הברית"
"פניני הברית"
"תפילות ומנהגים לברית"

משרד "ברית אבות"
רחוב דברי חיים 6 ביתר עילית
טלפון: 025022814

מהספר פניני הברית

חלבנה. (ל לד) חלבנה. נוטריקון ח' למול בן הקטן ד"א להפך
הבן למילת ח' שלא יהיה ספק נולד בין השמשות: (תוספות
השלם)

מה טוב לאמר פיטום הקטורת לפני כסא אליהו עם שירי
דוד כי המכין לכסא הלז בקדושה ובטהרה ומזמינו בפיו
יזכה להארת פניו ואי איהו לא יחזי מזליה שברקיע יחזי,
וקריאת פיטום הקטורת עם שירי דוד לפניו ולאחריו יועיל
ודאי לתינוק המוכן להראות קרבן שי ומנחה לפני המלך ה'
צבאות ביום שלאחריו בתוספת נפש רוח ונשמה בכח אור כי
יהל עליו כל היום ההוא: (מעבר יבק עתר ענן הקטרת פ"ה)

ונוהגים המוהלים והסנדקים לומר קודם המילה סדר
פיטום הקטרת ויפה הם עושים דמלבד שהוא מסוגל לתינוק
ולבער הקוצים מן כרם ה' צבאות, עוד נראה לי לומר דהוא
כדי לעורר זכותו של אברהם אבינו עליו השלום שאמרו
רבותינו זכרונם לברכה (בראשית רבה פמ"ז) דבשעה ששל
את בני ביתו עלה ריחן של ערלותיהן לפני הקדוש ברוך הוא
קקטרת הסמים (עיין שם) ולהתפלל לפניו שכן יהיה עכשיו
שיקבל מצותן קקטרת כמו שכתוב באברהם כנזכר. ואף
לאבי הבן תכון אמירתו מאד מהטעמים האמורים ולהכרית
הזלזלים ולהשבית הקליפות שהן הן בעוכריו לעכב בדבר
המילה שיאונה בה כל רע: (זכר דוד)

רקח מעשה רוקח ממולח טהור קדש. (ל לה) רקח חסר ו',
ראשי תיבות רשע קיים ח' ימי המילה, אפילו רשעים
שבישראל מקיימין מילת ח', וזהו רקח מעשה רוקח (מלא
בו') שבאותה מעשה של מילה, נחשב כמלא מצוות כרימונו,
ולא דיו אלא שנקרא טהור וקדוש, כמו שנאמר ממולח טהור
קדש: (חתן דמים)

לעשות את השבת לדורתם ברית עולם. (לא יז) ר' אליעזר
אומר, לעשות את השבת לדורתם ברית עולם. דבר שהברית
כרותה לו ואיזו זו מילה. וביאר המלבי"ם, שכיון שנאמר
בשבת, לדורתם ברית עולם. וכן בברית מילה נאמר, ביני
ובין זרעך אחריך לדורותם ברית עולם. אם כן שבת ומילה

ברית מילה בזכות משתה היין

לפני מספר שנים בסעודת משתה היין בעיר
קייב שבאוקראינה, כשהציבור היו בשמחה
עצומה על זכותינו להיות יהודים, והיו במצב
גילופין עד דלא ידע אחרי כמה בקבוקים של
יין וודקה, פנו לאחד מהרוקדים שעדיין לא
נימול והחילו לדבר אתו מתוך שכרות שהוא
צריך להכנס בבריתו של אברהם אבינו, ובכך
תהיה יהודי שלם ותהיה קרוב אל השם
הרבה יותר מעכשיו, ומרוב שכרותו אמר כן
אני מסכים שיעשו לי ברית מיד אחרי פורים.
בתפילת שחרית שאחרי הימים השמחים
אמרו לו חבריו שהזמינו מוהל ויש כבר
כרטיס טיסה ומגיע כדי להכניסו בבריתו של
אברהם אבינו, ההוא נבהל מפחד אולי
לדחות קצת, אמרו לו, אמרת שאתה רוצה
ברית מיד אחרי פורים וכבר דיברו עם מוהל,
תהיה גבר ותעמוד בדיבורך, ההוא שלא זכר
את מה שאמר בשכרותו, ובגלל שכולם אמרו
שהוא התחייב, הסכים.

וכבר למחרת זכינו לקיים את מצוות הברית
מתוך המשך של הקבלת התורה והמצוות
בפורים בשמחה, ומשנכנס יין יצא סוד,
וביאור ותובנה חדשה בפסוק, ורבים מעמי
הארץ מתיהדים, שרוצים יותר לקיים מצוות
בזכות הפורים.

בברכה
המוהל הרב אהרן יוסף קרמר

שניהם מראים על המושג של ברית עולם, ואם כן אין הכוונה שברית המילה דוחה שבת, אלא המילה אינה חילול שבת כלל כיון שהמילה מראה על השראת השכינה בישראל לעולם, וכן השבת מראה על אותו ענין, ולכן כשעושה מילה בשבת הרי הוא כמקים את מצות השבת עצמה וזה הביאור לעשות את השבת שעל ידי הברית מילה שנעשית בשבת יש בזה קיום של לעשות את השבת.

ויש שפירשו, שהכוונה שהרי עובד כוכבים ששמר את השבת עד שלא מל חייב מיתה, וזה הפירוש שכדי לעשות את השבת צריכים לקיים מקודם מצות מילה.

ויש שפירשו, שבמילה נאמר (בראשית יז) והקמותי את בריתי ביני ובינך ובין זרעך אחריו לדורותם לברית עולם להיות לך לאלקים ולזרעך אחריו. וכאן דורש, שהשבת הוא גם כן דבר שהברית שנאמר במילה כרותה לו, היינו שהשבת להיות לכם לאלקים.

ויש שפירשו, שתמיד יש לישראל שתי אותות, בחול-תפילין וברית, ובשבת-נקרא ברית ואות. שלשה דברים נאמר בהן שהן אות בין הקדוש ברוך הוא ובין ישראל ואלו הן: מילה ושבת ותפילין. מילה, דכתיב ונמלתם את בשר ערלתכם והיה לאות ברית ביני וביניכם. שבת, דכתיב ביני ובין בני ישראל אות היא לעולם. תפילין, דכתיב והיה לאות על ידכה. וכל ירא שמים יזהר שיהיה בו תמיד שני אותות מאלו השלשה. כיצד, בחול יש לו שנים מילה ותפילין. ובשבת שאין מניחין תפילין שנים, מילה ושבת. ויש שכתבו סימן לדבר שבי"ת, שבת במקום תפילין, ובחול הפוך תב"ש, תפילין במקום שבת:

ברית עולם ביני ובין בני ישראל. (לא טז) גדולה היא השבת שהיא אחת משלש בריתות שנתן הקדוש ברוך הוא בינו ובין בריותיו, ואלו הן: הקשת, והמילה, והשבת, הקשת מנין, שנאמר, והיתה הקשת בענן וגו'. המילה מנין, שנאמר זאת בריתי. השבת מנין, שנאמר לדורתם ברית עולם ביני ובין בני ישראל. רבן שמעון בן גמליאל אומר מה ביני וביניכם האמור בקשת, הצלה מן המבול, אף ביני וביניכם האמור בשבת ובמילה, הצלה מן הגיהנם, אשריו לשומר שתי מצות הללו: (משנת ר' אלעזר) ולכן מברכים אחרי הברית, להציל ידידות שארנו משחת, במנורת המאור הביא על פי הפסוק (אסתר ד) כל איש ואשה אשר יבוא אל המלך אל החצר הפנימית אשר לא יקרא. את התורה, אחת דתו להמית. בגיהנם, לבד מאשר יושיט לו המלך. ר"ת מילה. ואשה ניצולת דכמאן דמהילי דמי, ורמו בהמשך הכתוב, את שרביט הזהב. ר"ת אשה, והביאור על פי מדרש האיתמרי שעל ידי הברית נחתם בבשר האדם שם שדי-י וזה אחד מהשמות שאינם נחקקים, ולכן אסור להשליכו לאש של גיהנם:

אות הוא לעולם. מילה גופה דברי הכל דוחה שבת, מנלן וכו' אמר ר' אלעזר אתיא אות אות. ופירש"י בשבת כתיב אות היא לעולם. ובמילה כתיב והיה לאות ברית. מה להלן שבת אף כאן שבת: (שבת קלב).

גמרא (יומא פה) נענה רבי אלעזר ואמר ומה מילה שהיא אחד ממאתים וארבעים ושמונה איברים שבאדם דוחה את השבת קל וחומר לכל גופו שדוחה את השבת, ובאמת תמיה היא מה מקום לק"ו זה, ועיין תוס' יום הכפורים) וי"ל דס"ל מילה גופיה אתיא מלעשות את השבת לדורותם. והכי פירושו דקרא, דאינו דומה מי ששמר שבת והוא מל למי שהוא ערל, ואינו דומה שומר שבת ונימול ביום שמיני בזמנו למי ששומר שבת ונימול שלא בזמנו, על כן אמרה תורה ושמרו שבת לעשות השבת לדורותם ברית עולם. שנשמור שבת ובתנאי שנוכל לעשות שבתות הרבה כשנימול לשמונה לדורותם ברית. היינו מילה דילפינן אות ברית דורות (פראד"מ שם) [וכן פי' בזה ינחמנו ע"ש] נמצא שמצוה לחלל שבת למול בזמנו משום שישמור שבתות אחרים כראוי, אף על גב דאי נמי לא נמילה בשבת בזמנו מכל מקום ישמור שבתות אחרים אפילו הכי מחללין עתה כדי שיהיה שמירתו שבתות אחרים בגוף הנימול לשמונה שהוא מצוה מן המובחר, אמור מעתה ק"ו מה זה שאינו חסר לו בשמירת שבת אלא תיקון אבר אחד מחללין עליו שבת מכל שכן פיקוח נפש שמחללין עתה כדי שישמור שבתות הרבה וק"ל: (חתם סופר יומא פה)

והרגו איש את אחיו. (לב כז) ראה זה מצאתי בסי' מגדל עוז להגאון מהרי"ב ז"ל בסדר מילה מייתי מדרש, בשעה שהרגו עובדי עגל אמר משה רבינו עליו השלום, לא יסתלקו מהעולם כשהם ערלים והיה משה מל ואהרן פורע ויהושע משקה מים המעורבים עם זהב העגל, והיתה אותה ההשקאה והמילה למיתה ולכן אומרים לתינוק הנמול בדמיך חי שיהיה לחיים, ע"ש. וצע"ג הא מולים היו כל העם היוצאים ממצרים, ופי' ש"ס (ר"פ מחוסרי כפרה) בשעת יציאתן מל, וכן כתב הרמב"ם (בהל' איסורי ביאה ר"פ י"ג) ואם כן החוטאים בעגל שהיו בני עונשים כבר נימולו, וצריך לומר דמה שמלו קודם מתן תורה אחר כך כשניתנה תורה הוה ליה כגר שנתגייר כשהוא מהול והיה צריך הטפה מחדש, אע"ג דיש לפקפק ולומר במילה שנצטוה בה אאע"ה הוה ליה קודם מתן תורה כמו אחר מתן תורה, י"ל לפי מ"ש תוס' (בנדרים לב) דגבי אאע"ה לא נכרת על המילה אלא י"ב בריתות ולא י"ג וברית הי"ג היה בשעת מתן תורה דכתיב הנה דם הברית. ע"ש, והרמב"ם (סוף הל' מילה) מונה כל הי"ג בריתות באאע"ה ומונה ברית אקים את יצחק עמהם, אך התוס' לא ס"ל הכי, נמצא לפ"ז לא היה המילה שקודם מתן תורה חשובה כלאחר מתן תורה והיו צריכים הטפה מחדש ולא היה פנאי למשה רבינו עליו השלום לזה מיום מתן תורה עד אחר שירד מההר, והיה משה מל ואהרן פורע רוצה לומר מטיף דם מאותן המקומות, כך צריך לדחוק, שוב מצאתי למורי בהפלאה על התורה (ספר פנים יפות פרשת בא) בפי' פסוק תן חלק לשבעה. שכי' גם כן שמושה רבינו עליו השלום חזר והטיף מהם דם ברית אבל על דרך אחר, ע"ש: (חתם סופר שבת קלה)

ויאמר משה מלאו ידכם היום לה'. (לב כט) מלאו ידכם היום לה'. ראשי תיבות מילה, שמכפרת על מעשה העגל: (רבינו אפרים על התורה בפרשת לך לך)

מלאו ידכם היום לה' כי איש בבנו ובאחיו. ראשי תיבות מילה מלאו ידכם היום לה'. הוא מילה, שמה שהרגו את הערב רב שהם עיקר עובדי העגל היה דוגמת כריתת הערלה במילה כדי שלא יהיה לאדם מניעה מעבודתו יתברך שמו על ידי הערלה כן הערב רב היה תוספת על ישראל וכריתת הערלה היא מותרות, וזה שכתוב אתה ידעת את העם כי ברע

הוא. ברע. אותיות ערב, שהערב רב שעשו את העגל היה מותרות כמו הערלה ובאמת בפנימיותם היה רע תמיד, ואהרן על ידי העגל גילה מחשבת לבם על דרך מפרסמים את החנפים, וזה שכתוב כי ברע הוא. תמיד וזה שכתוב וירא משה את העם כי פרוע הוא כי פרעו אהרן. שגילה מחשבתם, עוד יש לומר שלכן מלאו ידכם היום לה' ראשי תיבות מילה, שכמו שבמילה האב אינו חס על בנו ושוףך דמו וכורת חתיכה מהאבר כן הם לא חסו על רעייהם ובנו וקרובו, וזה שכתוב מלאו ידכם היום לה'. ראשי תיבות מילה, והטעם כי איש בבנו ובאחיו בשבילו יתברך דוגמת מילה, ועל ידי זה שעשו דוגמת מילה זכו (כג כ) להנה אנכי שולח מלאך. בחינת מלאך הברית כידוע: (זרע קודש)

ועתה לך נחה את העם אל אשר דברתי לך הנה מלאכי ילך לפניך. (לב לד) הנה מלאכי ילך לפניך. ראשי תיבות אותיות מילה, לרמוז כל מי שהוא שומר מילתו בטהרה מלאכי השרת מלוין אותו: (פירוש רבינו אפרים על התורה)

לא ימיש מתוך האוהל. (לג יא) ראשי תיבות מילה, אפשר כמו דמצינו ביהושע כשהכניסם לישראל לארץ מל אותן יהושע כמו כן אפשר קודם חטא המרגלים היה יהושע מתאמץ במצות מילה למול אחרים, וכמו דמצינו בגמ' שבת, ואפשר בשביל שלא זכה לבנים זכרים לקיים מצות מילה בבניו רצה לזכות במילת אחרים, ובזה מתורץ קושיית הרמב"ן ז"ל פה למה יחסו באמרו בן נון, ולהנ"ל ניחא (עדרז"ל במגילה נון בנו יהושע בנו וכו' שלא היה לו בנים זכרים) ולכך לא ימיש מתוך האוהל. ראשי תיבות מילה שמל אחרים: (שבט מיהודה)

ויהושע בן נון נער, לא ימיש מתוך האהל. ר"ת מילה שעושיין בתינוק בעודו נער והוא הכנה לתורה שלא ימוש מאהלה של תורה וכדאמרין כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה וכו' אמן כן יהי רצון: (יגל יעקב)

ויאמר הנה אנכי כורת ברית נגד כל עמך אעשה נפלאות. רמזתי כי אמירת דרושי זה הוא לסיבת היותינו עתה כורתים ברית עם השם יתברך על ידי מצות המילה, כי בכל מילה ומילה מתחדשת כריתת הברית עם השי"ת להיותנו לו לעם והוא יהיה לנו לאלהים, וחזרתי להודיע שכר מצוה זו הנפלאה משאר תרי"ג מצות הלא היא, כי לסיבת כורת הברית הזה אנו נקראים עמו יתברך ולכן נגד כל עמך אעשה נפלאות. כי כמו שאמר לעיל ונפלינו אני ועמך וכו' ואנחנו מובדלים במצוה זו מכל האומות, כך הטובות והשכר שיפרע לנו השי"ת יהיו נקראים נפלאות על שם כי הם דברים משונים לא עשה כן לכל גוי וזה שאמר אשר לא נבראו וכו': (עץ הדעת טוב לר' חיים ויטאל)

ברדתו מן ההר. (לד כט) ברדתו. גימטריא תרי"ב מצוות מסר לו הקדוש ברוך הוא כי מילה ניתנה לבני נח: (תוספות השלם)

ימי ההילולא של צדיקים בשבוע זה	
הרה"ק ר' דוד מדינב זי"ע	יום ראשון י"ט אדר
הגאון ר' יוסף חיים זוננפלד זצ"ל	
הגאון ר' יואל סירקיש (הב"ח) זצ"ל	יום שני כ' אדר
הגאון ר' מאיר ב"ר יעקב יוקב הכהן שיף (המהר"ם שיף) זצ"ל	
הגאון ר' שלמה זלמן אויערבך זצ"ל	
הרה"ק ר' משה יהושע הגר האדמור מויזניץ זי"ע	יום שלישי כ"א אדר
הרה"ק רבי אלימלך מליזענסק זי"ע	
הגאון ר' יצחק אלחנן ספקטור זצ"ל	יום רביעי כ"ב אדר
הגאון ר' יחיאל מיכל עפשטיין (ערוך השולחן) זצ"ל	
הגה"צ ר' ישראל משה דושינסקיא (גאב"ד העדה החרדית)	יום חמישי כ"ג אדר
הרה"ק ר' חיים חייקא מאמדור זי"ע	
הרה"ק ר' יצחק מאיר מגור (החידושי הרי"ם) זי"ע	
הרה"ק ר' יצחק יעקב מביאלא (דברי בינה) זי"ע	
הרה"ק ר' יהודה משה מאלכסנדר (אמונת משה) זי"ע	יום שבת קודש כ"ה אדר
הרה"ק ר' גרשון מקיטוב זי"ע	
הגאון ר' ישראל יעקב פישר זצ"ל	

עובדות וסיפורי צדיקים מבעלי ההילולא לשבוע זו

להשתתף בשמחה אפילו בלי לקבל כיבוד

סיפר הרב שלום לייב אייזנבך שליט"א, אבי הרב משה יהושע זצ"ל היה בקשרי ידידות עם הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד זי"ע כאשר נולד אחד מאחי פגש הגאון הנ"ל את אבי ובירכו ברכת מזל טוב ושאל מתי יהיה הברית ענהו אבי באיזה יום יהיה הברית אך השעה המדויקת עדיין אינו יודע, אבי כיבד לאדם אחר להיות המוהל ולא להגאון הנ"ל, (ומסיבה זו לא הזמין את הגאון הנ"ל לברית) כאשר הגיעה שעת הברית הופיע הגאון במקום הברית ואבי היה במבוכה גדולה, ולא ידע כדת מה לעשות שהרי כבר כיבד אדם אחר להיות מוהל אך הגאון ניגש אליו ואמר לו הפעם לא באתי בתור מוהל אלא בתור ידיד הרוצה להשתתף בשמחתך: (תפארת בנים)

המוהל מרגיש קירבה לאותם שנימולו על ידו

רבינו הגאון ר' יוסף חיים זוננפלד זצ"ל, היה משתדל להשתתף בשמחת הבר מצוה של הנערים שאותם מל, וכל ימיו היה מרגיש תחושת קירבה לאותם נערים... ומעשה שהיה בסעודת ברית מילה, שרצה אבי הבן לכבד את רבינו בברכת המזון, אך רבינו סירב ובקשו שיכבד בכך לאחד מחכמי ירושלים שהשתתף בסעודה, ובפנותו אל אותו חכם אמר לו רבינו, שהפעם הוא ויתר לו, אך בשמחת הבר מצוה של הרך הנימול יזכור נא שברכת המזון שייכת לו, ובאמת לאחר י"ג שנה שוב נזדמנו רבינו וחכם זה בשמחת בר המצוה של הנער ומשום מה כיבד אבי הנער את החכם בברכת המזון, אזי פנה אליו רבינו והזכיר לו את המעשה שהיה לפני י"ג שנה וזכה הוא במצוה: (תורת חיים- הנהגות ופסקים הגרי"ח זוננפלד)

להוסיף עוד יהודי ללגיונו של הקדוש ברוך הוא

על אף טרדותיו הרבות מעולם לא סירב הרב יוסף חיים זוננפלד זצ"ל להזמנה להיות מוהל, ופניו קרנו מאושר ונחת בעת שזכה להכניס עוד ילד בבריתו של אברהם אבינו עליו השלום ולהוסיף עוד יהודי ללגיונו של הקדוש ברוך הוא כלשונו הטהור: (האיש על החומה)

ללכת במסירות נפש למול

מצות מילה קיים הרב יוסף חיים זוננפלד זצ"ל במסירות נפש ממש ושום מכשול לא היה יכול לעכבו מללכת לברית מילה, לא גשם ולא שלג ואף לא פרעות שבהם היתה ההליכה כרוכה בסכנות נפשות ממש, בשנת תר"פ ירד בירושלים שלג גדול שגובהו הגיע לכדי מטר אחד מקרה נדיר ביותר בירושלים, השלג התחיל לרדת ביום שני והמשיך ללא הפוגות במשך שלשה ימים, מעטה לבן היה פרוש על כל העיר מעל לגובה הגדרות כך שלא הכירו ולא הבחינו בין כביש למדרכה בין גדר לבין משטח והיתה סכנה ליפול לאחד הבורות או הפתחים שהיו מצויים לרוב בירושלים, באותו יום רביעי היה צריך להתקיים ברית מילה בשכונת מאה שערים שמורנו הרב יוסף חיים זוננפלד זצ"ל הוזמן אליו לשמש כמוהל בטרם ירדה שלג, כשאף נפש חיה כמעט שלא נראתה ברחוב באותו היום אין יוצא ואין בא הבחינו דיירי גוש הבתים של בתי אונגרין הפונה לרח' סנט פאול (שבטי ישראל היום) מרחוק בדמותו של אדם זקן המשרך דרכו בחומת השלג הגבוהה ומתקרב מכיוון שער שכם בצעדים איטיים תוך מאמצים על אנושיים, כשהתקרבה הדמות עד לטווח ראייה נדהמו האנשים לראות את רבם הישיש שהיה אז למעלה משבעים שנה חותר ומפלס דרכו בשלג הכבד והסמיך, מיד פשטה השמועה דרך חלונות הבתים כי רבי חיים זוננפלד הגיע מהעיר העתיקה לברית המילה האמור להתקיים בשכונה, כשהגיעה השמועה לאזני מספר אחד מנכדיו, לא עצרתי כח ורצתי בתוך השלג הגדול לביתו של בעל הברית ופגשתי שם את הסבא כשכולו קורן מאושר על שזכה להתגבר על השטן שרצה למנעו מלקיים את המצוה, שאלתיו סבא הלא יש בכך משום פקוח נפש ממש ומה היה קורה אם היו לוקחים מוהל הגר בסביבה הרי לא היה לך לחשוש שידחו את הברית, ענני הסבא, היא הנותנת מפני שיש בכך פקוח נפש חששתי שמא ידחו את שעת הברית כי הלא הזמינו אותי להיות המוהל וימתינו לי, ואחרים היו אולי חוששים למה ולשמא יקפחוני ובכך היו מסבירים לעצמם את אי רצונם להסתכן בהליכה בשלג וכל אחד היה משתמט מלבוא, לפיכך קמתי והלכתי ותודה לקל הגעתי לכאן בשלום: (האיש על החומה)

לעילוי נשמת ר' יעקב צבי ב"ר יצחק מאניס ז"ל הולצמן

בעת שמחה בעת בקשה כשצריך ישועה
היו שותפים במצוות המילה
ליהודים "מבוגרים" עולי חבר העמים
שהבריתות נעשים בחדרי ניתוח,
עלות כל ברית 3600 שקלים לשלם לחדר הניתוח
ובזכות זה תראו נחת מכל יוצאי חלצכם, אמן.

ברית אבות: רחוב דברי חיים 6 ת.ד. 3044 ביתר עילית טלפון: 025022814

ניתן לתרום בנדירים פלוס על שם ברית אבות